

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

מד.

עין משפט
נר מצוה

קלמ א ב מיי פט"ז מהל'
עדות הל' ב סמג
לאוין קט טוש"ע ח"מ סי' לו
סעיף ז'
קמג ג מיי פ"ה מהל' גזילה
הל' ה סמג עשין עג
טוש"ע ח"מ סי' שסא סעיף
ז'

קמא ד מיי שם פ"צ הל'
א קמג שם טווש"ע
ח"מ סי' שנג סעיף ד וסי'
שסא סעיף ז וסי' שסב סעיף
א:

רבינו גרשום (המשך)

וּמִשֵּׁה' נֹצַע בְּעֶרְוֹתָהּ חָלוּ:
וְהָיָה לָהּ בְּרִיחַ דְּמִית גִּזְלוֹ.
גְּדוּלָה מִשֵּׁה' מֵיֶשֶׁת מֵאִשָּׁה
בְּרִיחִים וְיִרְשָׁן שְׁטָרוֹן
מִלְשָׁם לְהִוְשֵׁי לְקֹרֶחַ
וּמִשֵּׁה' מֵאִשָּׁה מַעַד לָהּ
נָע בְּעֶרְוֹתָהּ וּבְרִיחֵיהָ
בָּבֹל מֵאִשָּׁה מִקֹּרֶחַ וְיִרְשָׁן
בָּבֹל וְנִקְמָתָהּ בְּיֶשֶׁת בְּיֶשֶׁת
וְרֹאשׁוֹ בָּבֹל שֶׁהָיָה שְׁמִשְׁמֹן
הַתְּחִינָה לְיִרְשָׁן. וְאֵת לֵוִי
בָּבֹל מַעַרְעֵר לָהּ בָּבֹל
לֵוִי שְׁמִשְׁמֹן וּמִסְחֵר לָהּ
רֹאשׁוֹ בָּבֹל לֵוִי אֵת גְּדוּלָה
רֹאשְׁבֵּן קֶרֶקֶק אֵינָה נִגְלִית
וְאֵין יָכִיל הַתְּחִינָה לְיִרְשָׁן
וְהִרְאָה לֵוִי כֵן מֵשֶׁת נִקְמָתָהּ
וְהִרְאָה לֵוִי שְׁמִשְׁמֹן בְּיֶשֶׁת
בָּבֹל שֶׁהָיָה שְׁמִשְׁמֹן
וְהִרְאָה לֵוִי לִסְחָד לֵוִי
שְׁמִשְׁמֹן: אֵת נִיחָא לְמָאן
דְּאִמֵּר שְׁוֹת רִדְשֵׁי לֵוִי
כְּרֹשֶׁת לִקְחָם מִגְּזֵלֵי דְּמִי.
לֵבִי לִקְחָם מִגְּזֵלֵי דְּמִי
וְשֵׁנִי שְׁוֹת אַחֲרֵיתָּ
מֵאִשָּׁה' כֵּן בִּישׁ דְּלִכְבָּא
שִׁנִּי שְׁוֹת רִדְשֵׁי לֵוִי
שְׁוֹת לֵוִי לֵוִי לֵוִי לֵוִי לֵוִי לֵוִי

בשרתו כן ארץ ויהי
 ראוי אש שניו רשע
 ראשי' אל מחקומא בירוש
 דמשי' לבני ברק ושל
 אל מצי מסחר ליד הדיו
 ליה נוגע בדתא דעריין אל
 נפקא משרותיה נגדול: אלא
 למאן ארבע רשות יורש
 בשרות דקמ רשע. החביב
 ארבע רשות מאי אכא
 לטמינא אכתי נוקמה ורשע
 נובי רשע לחכי אן מעיד
 ארבע רשעות דקמ רשע
 איה אל הך שניו רשע
 נגדול ורשע איה נידא ורשע
 נקמא ובספי' ארבע מוטלי
 היה רשות רשע שניו רשות
 ולכתי שני. מעיד. רשע
 נקמא רשעי' אחרתי' באי
 שפתחא א"י מ"ד בראיתא
 נגדול ומכר מ"ד בראיתא
 מאי איה דקנתי ירשא מפני
 שאחרותיו לוי ומא' מפני
 שאן אחרותיו לוי דקנתי
 סאפא הכי אביעי לוי למותי
 אן מעיד מפני שחורות
 לו נגדול מעיד מפני
 איה חרות לו דקראמא
 נניאה לוי הדתה לו אלא
 נגדול קנתי הכי ש"מ לראו
 בראיתא בירוש מפני
 אלא דברכי' בירוש דמאי
 רבין ב' שמואל' כ"ז מפני
 שמסמיתא איה מעיד מפני
 בזל שוכר שלו שחקרע
 זו שוכר שלו באחרות
 היתה שמוערתא לבעל
 חוב נקעשי' כמסכור
 חוב באחרותי' איה
 מוכר לקא מערע' אל משע
 הנזכר לאסחורי' איה מפני
 דנראה ל' דקראמא בירושיה
 דלוקא רבן כיסיצא איה
 חוב חב' חב' של חלק
 ויבדא איה ממנו וחיני
 מפני שאחרותי' חב' אלא
 אל היה מרצא שכל
 איה לטורח קרקע מן
 חלוקה היה חור' עליו.

דְּרוּקָא מכר דהוה ליה יאוש ושיניו רשותו פ"ה וכגון שמכר
ראובן ללוי שלא באחריות וגרסה דפירש כן משום דלא
באחריות הי שמעון נוגע בעדות דאע"ג דהו יאוש ושיניו רשות
מפיק לה שמעון מלוי כיון דלין שום הפסד ללוי שיחזור על ראובן^א
אכל בקרקע וי דלמינה יאוש ושיניו
רשות הדרה לה כדפ"ה דלין דלין מעיל
יאוש וי בקרקע^ב וקשה לר"י דצירושל^ג
(דנלאס פ"ו) אמר דליאוש דמיייר
בקרקע דאע"פ שאינה נגזלת מ"מ
מהני זה יאוש וגבי עבד משמע
בהשולט (גיטין דף לט:) דמהני ביה יאוש
אע"ג דליתקש לקרקע ובשמעמין
דסיקריקון (פס דף נח:) אור"י דמוכח
נמי כן ונראה דמייירי שלא נתיישא
והוה מזי לפלוגי נמי בפרה וטלית
בין לפני יאוש בין לאחר יאוש אלא
מילתא דשכיחא נקט דבקרקע חזן
רגילין להמייירי כפי שישראל גזלה שאם
לא יוכל להוציאה מידו משום דלא
צייט דינא ויציאנה מיד בנו:

יה דשמואל המוכר
חריות אין מעיד לו
פני בעל חובו ודוקא
ה וטלית לא מובעיא
בסתמא
הגחל קמא (סע דף נד:) כשעשה תשובה ולא הספיק להחזיר עד שמת
והכח איירי בלא עשה תשובה: **אלא** בדרבין בר שמואל. ואיירי
בצרייתא דוקא שלא באחריות דלא יכול להעיד על פה וטלית
ומילתא דשמואל איירי בכל ענין ורבותא נקט אפי' שלא באחריות:
עשה

לא הדר שמעון ומפיק לה מנייה דלוי ואילו נוגע בעדות וכוון
י יאוש ביד גולן ושינוי רשות ביד לוקח דאפילו למאן דלאמר בפרק
הלוקח שאין בו זכות כלל לנעלים הראשונים ולפיכך מעיד לו עליה
זה ביאוש ושינוי רשות ואילו היה נוטלה יהודה מלוי לא מפסיד
זכותה לה אלא בגזל ראוין ומכרה ללוי אבל אם לא מכרה ללוי
והוא גזול מנייה ואע"כ דליאש והלכך אין מעיד שמעון לראוין
לו אבל מיד יהודה לא מלי מפיק להו מאחר שזכוהו ביד דין
וחס בגזל ומכר. ולאשמועינן אחא דגזול ומכר שי חילוק בין מקרקעי
שינוי רשות מועיל בקרקע דקרקע אינה גזולה [וכאן:] ובמטלטלין
לא [למ"ד בהגזל ב"ק סז] דשינוי רשות ואח"כ יאוש לא קניא אבל ביאוש
מן הגזלן יכול הגזול דמיה: ופרכין וסופא גמ'. אחאי מעיד לו
דפרה וטלית ולא יוציאנה מיד לוי דהא קנייה בשינוי רשות שאחר
אחא נמחייב לו הגזלן דמיה והלכך ניחא ליה דתיקו ביד לוי שיחזור
לה לו לשמעון חלק בזה פרה וטלית ולא היה גובה מראוין כלום
דאפילו מדמיה מייאש דיורשין פטורין מלשלם וי"ש הלוקח דקנייה
דך מעיד דלא נוגע בעדותו הוא: **מארייל אה בניו**. אע"פ
גיבס. כלומר או שהניח לפנייהם גזילה קיימת לאחר מותו פטורין
דקשינן לרב ששת דאוקמה לרישא בגזול ומכר משום סיפא **ולוקמה ביורש**.
עצמו ולשנות שיטתו בגזולן שמכר אפילו לא מכר הגזלן נמי אלא
פסא בגזל ראוין שגזל שדה משמעון ומית גזלן יורשו לוי בנו ואחא
היה דקרקע אינה גזולה והדרא ליה מן היורש משום הכי נוגע
דקיימא ארעא תיקוס אבל בסיפא שגזל ראוין טלית או פרה משמעון
לא יאוש ביד ראוין ושינוי רשות ביד לוי יורש דרשות יורש כרשות
דית ואח"כ ר"ל תלמוד למיתני גזול לו בית והורש לבנו אין מעיד לו
ליתני יורש ואגב שיטפא דמקשי ליה לרב ששת דמפרש ומוקי לה
אח"כ מתוך לה למיתני הורש: **הניחא למ"ד**. בהגזול בחרא ב"ק סז
לוקח איכא יאוש ושינוי רשות וקני ללוקח רשותא אחריתי היא ואילו
אחא דהא שינוי רשות ליכא בני יורש וכל היכא דאיתא דהרא בעינן
דלא היא גזילה קיימת והלכך פטורין והלכך לא מיתוקמא דך סיפא
דפרה וטלית לגזול אם תעמוד ביד יורש ונוגע בעדות הוא: **רשום**
דן דמשמעון אפילו גזילה קיימת: **מאי איכא למימר**. ליתני גזול הורש
וקני לה רב ששת: **ועוד קשוי לוי לאלי**. במאי דמוקי לה רב ששת
אחריתו של אידך עליו דמוכר והכי הוה ליה למיתני מכר לו בית
וטלית מעיד עליה מפני שאינה חוזרת לו: **אלא דרבינן בר שמואל**.
ונח הכי דלעיל מיהו דרייתא לאו דבתי אייתי אלא דמוכר קרקע
אחא וקמערה דלא יעיד לו המוכר ללוקח מפני שאחריתו של בעל
דודר עלה בעל חזב ולא ליהוי מוכר לוה רשע ולא ישלם [האליס ו] וכגון
דנוגע בעדות הוא אבל בסיפא מכר לו פרה וטלית ללוקח ואחא
שלא באחריות מפני שאין אחריותו דבעל חזב עליו דלוי [המוכר
בז ואח"כ מוכרן לאחרים דכרבה ואשתכח דלא נוגע בעדות הוא:

ואכלכל הכא שמעון ויהודה אינן צאין לדון זה עם זה אלא לוי ויהודה ומלוי הוא דמפיק לה יהודה מן הדין דהא ודאי לוי מגולן קנאה וכיון דמנן הדין אנו מחזיקין ליהודה כהאי שדה כשיבא שמעון ⁽⁶⁾ לריב עמו דיינינן אוקי תרי לבדדי תרי ואוקי ארעא כחוקת יהודה. והלכך אין ולקומה בגולן משום דמכר לו פרה מכר לו שוה ליה יאוש ושינוי רשות ליה לא תנא רישא נגד דמייאש מגופיה מדרבנן ⁽⁷⁾ דבמית גולן דתנן ⁽⁸⁾ והניח לפנייה פטורים הניחא למאן דאמר ⁽⁹⁾ לוקח דמי שפיר אלא ברשות לוקח דמי מאי ליה לאבוי מפני שאחרת עליו מפני שהיא חזוהי מיבעי ליה אלא כדרב רבין בר שמואל מש שדה לחבירו שלא עליה מפני שמעמידה בית או שדה אבל פ

[illegible]

מסורת הש"ס

(א) צ"ק קי"א; (ב) [שס],
(ג) [לעיל מג.], (ד) צ"ל בעין
הדרא. רש"ש, (ה) צס"א ליתא,

הגהות הב"ח

(א) רשבים ד"ה (נדק)
הקודם) ואב"א וכו' כשיבא
שמעון לדין עמו כ"ל
והד"א: (ב) תום ד"ה דוקא
וכו' אצל בקרקע אע"ג
דאיכא יאוש ושינוי רשות
וכו': (ג) בא"ד דאין מועיל
יאוש ושינוי רשות בקרקע:

מוסף תוספות

א. עיין ש"ך סימן ל"ו
ס"ק כ"ט. ב. והדין עמו
דאי יאוש מועיל בקרקע
מאי נפקא מינה במאי
דאינה נגזלת וכו'. תוס'
סוכה ל:

רבינו גרשום

ומקשי' מאי
לאוקמה לה ברייתא בגזל
ומכר לוקמה בגזל וחזר.
כגון ארבעה שגול שגול
משמעון ואחר לו ומעשר
עלה דאיל שמעון ולעטר
עם עד אחד לדאסהו
לארובן דיניה של לו
לתקום ברשות דראובן
הדורא לו הדינין פניה
אחיותותו עליו על ראובן
גנולה ממנו שיתוריה לו
אי לא כפי משהו דהו
שמעון ומפי' ליה לוי
דראובן בכח עדים שיש לו
שהטעה ליה איני צאי
דמייתי שמעון שזע מפני
דגנולה מיניה לא מעי סחי
לה מיניה דכאמר לעיל
דאמר ארעתי הכינאקא
תקום ביד לוי ולחכי
נגזע בעדות הווא: ומשני
בגזל לא מצי לאוקמא
מפני' בלא מכר שמעון
דאי למיחנא סיפא
וכר: דכסיפא לא מצי לא
מקמא אלא בגזל ומכר
דאמר מכר דמשי' עדים
לו והוא לוי יאוש בעלים
שגול דשמעניה עדים
אביה דמיאשי ושני
רשות ביד דלוי. דאפי'
לאמא דאמר איני צאי
לא נפק מרשותיה דנגזל
הכא דאמר יאוש ושני
רשות מריו דנפקא לי
מרשותיה דרבעל' משום
אי כמעל לו עליה: אבל
הי לא מכר. דרדאי ארדא
ליה דלמי שני רשות
לא זכר לאסדוריו שות
דנגזע בעדות הווא משי'
אצטריך כח דאמר יאוש
ושני רשות לאו הווא לא
ולחכי מעי ביה דאן גנז
אצטריך ויכין אצטריך
למיחי כסיפא גזל ומכר
דאפי' שני רשות (א) פניה
לא מיאש שמעון קאמר
קרקע עזר גנולה ולחכי
נגזע דבר נתיאה לוי
תקום בידא דלוי הדורא
לוי. ומקשי וסחי פניה
ושלית אמאי מעי נה
דמפנה של שלית מיאש
הווא דאפי' יאוש שני
רשות מן דמי של שלית
מי מיאש חלו אבא חבט
ליה מריו וגזעו בעדותיה
דנתיאה לוי הדיקום בשרותא
לדי' כי הוי' לדיפה' לא
ראובן דמי' וילתו איהו
מפי' לא יתדהו מן
ברייתא עדים הווא אמר
ליה ראובן לשמעון מה
לאה משק אמר לא
לא היתה שלת מנה
הווא חסר שותיאינא
ליה בכח עדים שניו של

(א) נראה ד"ל תני רישא נמי
בגזל ומכר ואפ"ה לא מייאש
וכו'.